

GAZETA ARADULUI

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Abonamentul pe un an Lei 200, pe jumătate de an Lei 100, pe trei luni Lei 60.

6 pagini 6

Redacția și administrația:
Bulev. Reg. Maria No. 21.

Flagelul din Rusia

Rusia a ajuns la acel moment periculos al existenței sale, când masele populare, doborâte și exasperate de foame, oricât de prostite ar fi, nu mai țin seamă de conducere, de armată și guvern.

Înarmați cu tot ceea ce găsec în cale, țărani și părăsesc satele și trecând peste paznici și jandarmi se duc să jefuască, la zeci și sute de kilometri regiunile unde au auzit că se mai găsește ceva de mâncat.

Odată acea regiune devastată țărani ruși, mai numeroși ca la început pleacă spre alte ținuturi pentru a le da pradă răufăcutului și sărăciei.

Flagelul se întinde repede și peste puțin Rusia comunistă va fi un rug imens și vastă privesc spăimântătoare, năruirea unui neam, ce nu se știe când va mai putea vre-odată să se deștepte la viață.

În tot acest haos și în toată această stăpânitoare debandadă aceea ce este de remarcat este de sigur faptul că persoanele cari într'un mod sau într'altul au sarcina conducerii, nu au destulă conștiință și pricepere să înțeleagă răul ce li cauzează țării lor.

Guvernul destul de impopular înainte al lui Trotzky și Lenin, a ajuns astăzi oșios. Statele europene, au de sigur milă de populația rusească; acele state însă nu se vor putea hotărî niciodată să ajute Rusia cu alimente, în astfel de proporție încât s'o scape de mizerie, decât în cazul când conducătorii comunismului, s'ar retrage cu desăvârșire făcând să se uite cât mai repede regimul lor periculos.

În cazul când guvernul comunist de astăzi ar cădea dela putere, statele europene ar cădea de acord referitor la găsirea mijloacelor necesare pentru a se pune capăt foametei în fostul imperiu al țarilor. Europa însă în nici un caz nu poate să ajute Rusia, pentru ca asasinii de astăzi ai poporului să poată să-și continue opera lor de învrășmășire socială și de distrugere a spiritului de ordine și de disciplină necesară.

Guvernul leninist trebuie să cadă. Căderea acestui guvern nu poate să păstreze însă proporțiile modeste ale unui act politic; nu, prăbușirea lui Lenin trebuie să însemne totdeodată prăbușirea unui sistem și a unei concepții sociale tiranice bazată pe ură, pe jaf, și pe omor.

Odată distrus, în rădăcinile lui, ce au

prins pentru prima oară pe pământul Rusiei, comunismul va muri dela sine și în celelalte țări, unde el a fost dus numai prin spirit de imitație nenorocit.

Nebunia colectivă ce seceră rândurile națiunilor va dispărea atuncea cu încetul și în locul fanaticilor și criminalilor de astăzi, cari fac din comunism o doctrină socială, vom avea oameni muncitori și cum se cade, întorși la realitate și conștiinți de puterile și de drepturile lor.

Buletin extern.

În cursul ședințelor de până acuma ale Consiliului Suprem, în legătură cu chestiunea Sileziei de Sus, s'a putut constata, că nici unul dintre aliați nu se leagă cu intransigență de punctul lor de vedere de până acuma.

În timp ce opinia publică engleză și dorința dlui Lloyd George era, ca regiunile industriale sileziene să fie cedate în întregime, ca indivizibile, Germaniei, acum s'a apropiat de punctul de vedere francez și propune că 70 la sută din aceste teritorii să fie cedate Germaniei iar 30 la sută Poloniei.

Cercurile politice franceze sunt convinse, că Anglia care nu are de partea sa nici pe Italia, va merge și mai departe, până când cele două concepții extreme, vor fi aduse la un punct de întâlnire comun.

Rămâne de ocamdată, deschisă chestiunea dacă Antanta va mai trimite trupe în Silezia, după cum propune generalul Lerond, șeful misiunii interaliate din Oppeln sau va retrage și actualele trupe Antante după cum propune Italia.

Membrii conferinței au încredere deplină în valoarea hotărârilor ce se aduc, mai cu seamă pentru faptul, că reprezentantul american, în Consiliul Suprem, a primit instrucțiuni dela guvernul său, ca să ia parte activă la deliberările asupra chestiunilor din programul Consiliului Suprem.

Primele ajutoare cari au sosit în Rusia, au fost cele trimise de Germania și cari au sosit la Petrograd.

Ele au fost însă, ca alimente atât de mici, încât s'au consumat fără a alina lipsurile chiar și numai a populației din Petrograd.

America abia luni va începe la Riga tratative cu Rusia asupra cantităților de alimente ce urmează a fi transportate peste ocean, iar delegatul Angliei, la Moscova, nu a putut până în prezent să ajungă la nici o înțelegere cu sovietele.

În acest timp, milioane de oameni, părăsesc satele atacate de atâtea epidemii, le dau foc și-și caută refugiu spre alte gubernii încă nebântuite prea tare de foamete.

Caravane mari de oameni flămânzi și bolnavi se apropie de Moscova, care acum se înconjoară cu tranșee, de teamă ca nu cumva sub masca celor năpăstuiți de foamete, să fie ascunsă o armată contrarevoluționară.

Mișcarea anticomunistă este de altfel foarte puternică în Moscova și Petrograd, iar la Kron-

stadt mai multe unități ale flotei rusești au arborat din nou steagul național.

Comitetul executiv al rușilor refugiați, din Paris, este convins, că nimicirea puterii bolșevicilor este foarte apropiată.

Comunicatele din urmă ale M. C. G. grecesc anunță că armata elenă înănteează zi și noapte cu precauțiune spre Angora, capturând în mers parcuri întregi de tunuri și mitraliere pe cari turcii nici nu mai încearcă să le salveze sau să-le nimicească.

Generalul comandant, împreună cu regele Constantin, a căruia armată se află mai aproape de Angora, dau asigurări că acest oraș va fi cucerit de greci în curs de câteva zile.

Numărul prizonierilor turci este foarte mare și el crește din zi în zi.

La Smirna a avut loc un consiliu de coroană, care s'a ocupat din nou cu chestiunea Constantinopolului.

Presă din Berlin este informată că Grecia va cere din nou Antantei voe, ca regele Constantin să între cu armatele grecești în Constantinopol.

În legătură cu executarea condițiilor tratatului de pace și cu predarea din partea Bulgariei către România a stocului de 15 mii de vite cornute, ministrul nostru la Sofia, d. Lascar Râșcanu, după ce a luat noile instrucțiuni ale guvernului, a plecat ieri din nou la Sofia.

Vitele din Bulgaria urmează a fi distribuite între populația păgubită de bulgari.

Anchetele noastre.

Îmbunătățiri în suburbia Gai.

Consiliul administrativ hotărăște repararea și acoperirea cu pietriș a drumurilor din Gai. — Lucrările vor începe imediat. — Alte îmbunătățiri.

În ședința consiliului administrativ ce a avut loc alaltăieri, între alte decizii, s'a luat și aceea de o deosebită importanță, de a se repara și așterpe cu pietriș drumurile din Gai această frumoasă și impunătoare suburbie a Aradului, neglijată până acum din cauza împrejurărilor vitreje ce au făcut imposibilă, orice îmbunătățire.

Gaiul este o suburbie, în care locuiesc peste opt mii de suflete.

Există acolo o fabrică mare în care lucrează sute de lucrători; există locuințe solid construite și străzi numeroase și largi și o populație românească ce dă suburbiei o deosebită importanță din punct de vedere național.

Nici nu poate fi altfel dealminteri, dacă se ține seamă de importanța netăgăduită și de influența națională ce exercită această suburbie românească, asupra vieții și atmosferei orașului cu care e menită să fie într'o legătură permanentă.

Alături de acest element românesc numeros, trăește și o populație ungurească, și sârbească, o clasă de oameni gospodari și muncitori ce face ca suburbia Gaiului să fie un centru de viață activă și producătoare.

Cu toate acestea trebuie să constatăm, azi când ne găsim în situația de a se putea lua măsuri, că această suburbie a Aradului, cu toată importanța și întinderea ei, a fost sistematic neglijată de fostul regim maghiar, și aceasta din cauză că acel regim nu credea că este politic să se dea atenție unei comune în care elementul românesc era atât de solid reprezentat.

Această atitudine a conducătorilor maghiari era, natural, greșită și arbitrară, de oarece ea era inspirată de o evidentă parțialitate, dictată de motive politice.

Vremurile de urgență au trecut și Gaiul a eșit împreună cu Aradul întreg și cu întreg Ardealul la libertate și lumină și totuși, până ieri nici administrația românească nu putuse să facă nimic pentru suburbie, din cauza relei situații financiare a comunei ce avea de umplut atâtea goluri și de luptat cu atâtea greutăți.

Momentul favorabil avea să vie însă și pentru Gai și putem spune că începutul unei ere de prosperitate se deschide azi suburbiei.

Cu prilejul unei vizite făcute zilele trecute în Gai de d. Radu Pancu, prefectul orașului și județului, s'a putut constata lipsurile de care suferă acesta și mai ales greutățile de cari se lovește locuitorii din punctul de vedere al circulației în comună.

Drumuri pline de gropi, străzi largi dar pline vara de un praf pe care toamna și iarna îl transformă în vuluri uriașe de noroi, o alternanță veșnică între pulbere și între mocirlă, în fine, și o regretabilă imposibilitate, pentru oameni și vehicule de a circula în interior, aceasta era adevărata situație.

Cum însă repararea drumurilor în comune și o excelentă gospodărie comună sunt grijile de competență ale administrației actuale, d. Radu Pancu, prefectul județului, și orașului, a luat asupra sa grija de a realiza îmbunătățirile reclamate a suburbiei Gaiului, și conform acestei hotărâri, dsa, în ședința consiliului administrativ de alături, a expus consiliului vederile sale, nevoile suburbiei și necesitatea imperioasă a luării, în cursul ședinței chiar, a măsurilor impuse de împrejurări.

Decizia Consiliului administrativ.

În urma explicațiilor date de d. prefect Pancu relativ la situația Gaiului și în urma recomandărilor făcute de dsa, ca măsurile să fie luate urgent, Consiliul administrativ a decis în unanimitate ca drumurile suburbiei să fie reparate, acoperite cu pietriș și nivelate în limitele posibilului, hotărându-se în același timp ca să se studieze și celelalte lipsuri ce există, cu scopul ca ele să fie remediate în timpul cel mai scurt posibil.

În baza hotărârei Consiliului primăria și senatul orașului, vor pune la dispoziție sumele necesare pentru repararea drumurilor și străzilor din Gai, în timpul cel mai scurt posibil.

Această atenție dată Gaiului constituie o măsură administrativă excelentă ce arată sistemul de îmbunătățiri edilitare de care este preocupată prefectura de județ și de oraș, după cum ea evidențiază și graba cu care Consiliul administrativ înțelege să-și însușească dreptele explicațiuni ce i-se dau.

Felicităm administrația pentru excelentul său mod de a vedea, după cum felicităm și suburbia pentru epoca de propășire ce i-se deschide, sub auspiciile actualei administrații.

În ceea ce privește, vom arăta în ziarul nostru, tot interesul Gaiului, cerând să se realizeze și celelalte îmbunătățiri promise și așteptate.

Rep.

Supraproducțiune?

Cu drept cuvânt, văzând situațiunea desperată a viticultorilor din podgoria Aradului, ne întrebăm: să fie oare supraproducție? — să fie lipsă de consumatori — sau o stagnare din acele care duc pe bietul producător la desperare? Iată o nouă recoltă, nu tocmai cantitativă, poate nici preacalitativă, dar gata să trebuiască recoltată, depusă în vase, în pivniță.

Dar unde să mai aibă loc o nouă recoltă, când de la 1917 și până azi, sunt podgoreni cari nu au vândut un decalitr de vin?

Via a produs; ce este însă mai trist, via a consumat anual zeci de mii de lei, iar acum producătorul care a ținut să cultive via lui bine, să îngrijască și mai bine vinurile, se vede redus la ultima expresie a mizeriei; lipsit de bani, poate chiar dator la bancă și cu vinurile nevândute în pivniță. Banii s'au isprăvit, vase nu mai are, iar o nouă recoltă cere să fie lucrată și depozitată.

Cumpărători nu sunt, iar rarii samsari de vinuri, cari mai vin din vechiul Regat, oferă tot atât pentru vinurile bune ca și pentru cele slabe; samsarul cunoaște situația și știe să exploateze nevoile producătorilor.

Cu drept ne întrebăm: să fie oare supraproducțiune, lipsă de cumpărători sau stagnare. Dacă cercetăm de aproape starea lucrurilor vedem că este o boală veche, că nu poate fi vorba de supraproducțiune; singura cauză a situației actuale este numai lipsa de cumpărători serioși. Este însă aici mai ales o lipsă condamnată de organizare a podgorenilor în asociațiuni de desfacere, așa cum sunt în Franța, în Italia și în Spania, unde abundă Societățile Cooperative de depozitare, prelucrare și desfacere în comun a vinurilor și derivatelor.

În Ardeal, dar mai ales în podgoria Aradului, organizarea unor asemenea asociațiuni întâmpină și va întâmpina mari greutăți, din cauza firei podgorenilor speriați de multele încercări bancare ce s'au făcut pe spinarea lor, în decursul vremurilor, fără ca pentru ei să fi răsărit măcar acea rază binefăcătoare la care aveau dreptul să se aștepte.

Astăzi lucrurile s'au schimbat, frații din vechiul Regat, cari vin în mijlocul podgorenilor, precum și intelectualii podgoreni din localitate, sunt animați de cele mai bune sentimente; se pare că este chiar o întrecere între oamenii de bine pentru fapte bune.

Dacă așa stau lucrurile, dacă terenul este oare cum pregătit, fie chiar numai printre intelectuali și mari proprietari podgoreni socotim că este timpul să se arunce sămânța, să se pornească mișcare de organizare, cu toată puterea și cu toată râvna.

Trebuie imperios să se organizeze astăzi, cel puțin marii producători: să formeze depozite comune de vinuri, să prezinte consumatorului, direct, vinuri bune, naturale și să asigure astfel desfacerea fără intermediari a vinurilor.

O mulțime de vinuri fașificate, ordinare, circulă pe piețele țării noastre, purtând fără rușine etichetele vestitelor dealuri de vii: Mădierat, Siria Miniș etc; stricând reputațiunea acestor dealuri.

Odată organizați vom cere stricta aplicare a Legii combaterii fraudelor în vinicultură și în comerțul cu vinuri; vom îngriji în comun vinurile asociațiilor și le vom prezenta sub o etichetă de garanție a Sindicatului Viticol, asigurând astfel renumele dealurilor de vii ale acestei podgorii.

Numai așa se va putea asigura debușuri, numai așa vom putea vinde direct detaiștilor și consumatorilor. Sistemul care a atras pe detaiștilor să cumpere de la comerciantul engrosist, intermediar, a fost numai vânzarea pe credit, cu termene lungi, de 2, 3 și chiar 6 luni, lucru pe care producătorul nu'l putea face, pe care însă asociația îl va putea organiza și desvolta.

Organizându-ne astfel, la început poate mai marii cultivatori și intelectuali, lucrând solid și cu pricepere, în cel mai scurt timp micul cultivator, astăzi neîncrezător, văzând pipăind rezultatele se va alipi și el, și va căuta să producă mai îngrijit, mai bine.

Va fi acest început o operă mare națională și patriotcă, vom desființa intermediarii inutile cari ne speculează astăzi și vom asigura viitorului o dezvoltare sănătoasă și fecundă.

D. Anastasiu.

Studenți români la universitatea din Budapesta?

Ziarul „Satu Mare” anunță că unii studenți români din Ardeal, după terminarea liceului, s'au înscris la cursurile universității din Budapesta.

Fără îndoială că ori cărui român, crescut între români și educat românește, îi vine greu să creadă că în rândurile tinerei generații s'ar putea găsi vârstare ale românismului, care uită de sine de față să se ducă la universitatea ungară unde astăzi, domnește aceeași anarhie morală și în concepția de stat, maghiară.

S'ar putea întâmpla aceasta, totuși dacă fi vorba, bine înțeles, de români de origine, și ungarizați cu vremea, și cari necunoscând limba română și neștiind să-și respecte patria, ar merge până acolo cu inconștiența, încât să caute ca rea o cultură indoelnică, vicală de fermentație discompunerii sociale și morale.

Credem însă că chiar în cazul când ar fi vorba de familii de renegați, totuși ar trebui să se ia măsuri, dacă se cunosc cazuri concrete, pentru ca nu se poate admite ca părintele să rămână în România, unde ar putea să intre chiar în viciul statului, în vreme ce băieții, sau băiatul s'ar duce, pentru că nu știe limba maternă să adape la izvoarele culturii ungurești.

E atât de mare inconștiența și atât de centuată absența sentimentului de rușine, în statul, autoritățile și toți românii ar trebui să admită așa ceva, chiar dacă ar trebui prin măsuri violente să se aducă la ideea de ordine, un ratăcit sau un nebun.

Credem că ziarul pomenit sau oricare ziar, ar face bine să citeze nume de români care își trimit copiii la universitatea din Budapesta, deoarece cu nici un preț nu se poate invoca motivul că tânărul a fost trimis în... străinătate.

Vrem să vedem nume și atunci ne vom putea face o idee.

Comisia engleză din Silezia de Sus atacată de germani.

Paris. — Comisia specială engleză din Silezia de Sus a fost informată că în castelul Botzanovitz, din districtul Rozenberg, se află mari depozite de arme și munițiuni, aduse acolo de germani.

Englezii voină a face o anchetă la fața locului, au fost somați de un detașament german să părăsească regiunea castelului imediat. Detașamentul englezilor s'au reîntors la Oppeln, de unde au trimis imediat dlui Lloyd George un raport grafic asupra inzulței ce li s'a adus de către germani și asupra machinațiunilor de ordin litar ale Germaniei.

(Ag. Damian)

Saci, sfiori, ponevi, foi de vânzare cu prețuri avantajoase la FRĂȚII HACKER Arad. Birou: Str. Mureșului

INFORMAȚIUNI.

— Expoziția cursului de lucru manual al învățătorilor, e deschisă pentru public, Sâmbătă de la 8—12 în școala de arte și meserii.

— „Uniunea maghiară” a înaintat guvernului un memoriu prin care, cere în numele Ungurilor din România:

1. Suspendarea tuturor proceselor politice și liberarea imediată a deținuților unguri și a inter-naționali politici, precum și suspendarea controlului exercitat de autorități. 2. Respectarea dispozițiilor legale privitoare la interzicerea bătăii; iar cazurile constatate să fie cercetate, pedepsind pe cei vinovați.

— Inspectoratul general al Sănătății și Ocrotirilor sociale anunță concurs pentru următoarele burse destinate specializării în igiena socială în străinătate:

I. 5 burse de câte 15.000 Lei pe un timp de 10 luni pentru specializare în

a) Combaterea plăgilor sociale (tuberculoză, venerii, mortalitatea copiilor.) b) Ocrotirea primei copilării. c) Asigurări sociale.

II. 5 burse de câte 6000 Lei pentru un timp de 3 luni pentru perfecționarea în aceleași ramuri ale igienei sociale.

Concurenții pot fi numai medici, cari pentru bursele cuprinse sub I. au o pregătire inițială din igiena socială, iar pentru bursele sub II. sunt întrucâtva deja specializați în cel puțin într-una din ramurile mai sus amintite, ale igienei sociale.

Primitorii burselor vor trebui să ia asupra lor obligamentul a intra în serviciul statului; cei sub I. cel puțin pe un timp de 6 ani, cei sub II. pe un timp de cel puțin 3 ani.

Documentele necesare (diploma de doctor în medicină și certificat despre studiile de până acum în igiena socială) sunt a se transmite până cel mult în 1. Septembrie st. n. a. c. la Inspectoratul general al Sănătății și ocrotirilor sociale (biourul prezidial) în Cluj, Calea Victoriei 27.

Inspector general sanitar: *Prof. dr. Moldovan.*

Azi, Vineri, vor trebui să se prezinte pentru a fi înscrși în registrele biroului populației locuitorii din:

Circumscripția I: str. Eminescu (partea Librăriei Diecezană) și str. V. Stroescu.

Circ. II: str. Bucur.

Circ. III: str. Abatorului, str. Secerei, str. Coasei și str. Dimitrie Raicu.

Circ. IV: Calea Radnei.

— Azi dimineață la orele 8 muncitorii din fabrica de vagoane Weltzer, au încetat să mai lucreze declarând greva.

Muncitorii declară că ar fi nevoiți a declara din cauza că direcțiunea fabricii nu a respectat contractul colectiv încheiat de curând.

Poliția a luat toate măsurile pentru menținerea ordinii.

— D. căpitan Ioan Martalogu, din artilerie și dsoara Zina Secheșan și-au celebrat căsătoria, Mercuri, 10 August c.

— Pentru ieri seara a fost anunțată sosirea în localitate a dlui Otescu secretar de stat în ministerul de finanțe.

— D. Sabin Ștefănuț a fost numit secretar la prefectura județului și orașului în locul dlui Ionel Trăilescu, care s'a retras din acest post pentru a continua studiile universitare.

— „Victoria” întreprindere comercială pentru fabricarea de filmuri va face fotografiieri Sâmbătă, 13 August, după masă orele 4—6, la strandul militar și acela al băii „Neptun”, Duminică 14 August, dimineața la orele 11, va fotografa mersul pe murăș al „Regatei” iar în aceiași zi după masă, orele 4—6, va face iarăș fotografiieri pe strand.

În caz că va fi vreme nepotrivită, fotografiierile se vor face în o altă zi. Toți aceia, cari nu doresc a fi luați în film, sunt rugați, să rămână cu ocazia fotografiierilor, departe de strand.

— Ieri dimineață, secretarul prefecturei poliției din localitate d. comisar Stana și medicul oficial d. dr. Francisc Lust au făcut control din punct de vedere al igienei la baia Neptun și strandul militar.

La baia Neptun s'a constatat murdărie în apartamentul de barbierie, în cabine însă a fost curățenie. Nisipul strandului de pe malul stâng al Murășului era numai la suprafață greblat.

La strandul militar s'a aflat murdărie pretutindeni și rămășițe de mâncări aruncate în nisip.

S'au luat măsurile cuvenite ca în viitor să se observe de proprietarii celor două stranduri dispozițiile igienice ale autorităților.

Totodată s'au luat dispoziții ca în viitor animalele să nu mai fie scaldate în apropierea strandurilor.

TELEGRAME.

Ședințele Consiliului Suprem !

Chestiunea Sileziei de Sus.

Paris. — Consiliul Suprem a ascultat raportul șefului misiunii interaliatate din Silezia de Sus, a generalului Lerond, care a arătat, că este absolută nevoie ca trupele interaliatate din Silezia să fie întărite, de oarece în caz contrar nu se va putea preveni izbucnirea unui conflict între Germania și Polonia, care poate să fie provocat cu ușurință și dintr-o parte și dintr-alta a părților interesate.

Paris. — Față cu părerea misiunii interaliatate din Silezia, de a trimite noi trupe în această provincie, prin delegatul italian, d. Bonomi a arătat, că în actualele ședințe ale Consiliului Suprem trebuie să redea o soluție definitivă și imediată, așa că și actualele trupe interaliatate din Silezia să poată fi retrase de acolo.

Paris. — D. Lloyd George, persistă în punctul său de vedere, că cele două națiuni germană și poloneză nu pot fi considerate, ca formând masse omogene, unitare, fapt ce a fost clar dovedit prin rezultatul plebiscitului.

Din Silezia de Sus — spunea Lloyd George, — nu este permis să se creeze o nouă Alsacia-Lorena, prin aceea, că teritoriile industriale vor fi trecute sub suveranitatea Poloniei.

D. Lloyd George, arată că apreciază cererea Franței, formulată la adresa Germaniei relativ la unele garanții pe cari să le dea aceasta din urmă, dar crede că această cerere a Franței este de prisos, deoarece în cazul când Franța va avea de partea ei întreagă forța militară a Angliei.

Comisia engleză în Consiliul Suprem, a prezentat eri propunerile concrete ale Angliei, relativ la soluționarea problemei Sileziei de Sus.

Propunerea engleză este la 70 la sută a teritoriilor industriale și miniere să fie cedate Germaniei iar restul Poloniei.

D. Briand a declarat, că problema Sileziei de Sus, nu mai este o chestiune ce interesează numai pe aliați, ci întreagă Europa.

Consiliul Suprem trebuie decis să facă tot posibilul ca această chestiune să fie rezolvată conform celui mai imparțial spirit de dreptate și bună înțelegere.

Paris. — Cercurile politice franceze sunt convinse, că în chestiunea Sileziei de Sus, se va ajunge la deplin acord, între Franța și Anglia.

D. Briand a invitat eri la dejun, pe dnii Lloyd George și lord Curzon, și d. a. la orele 2 și jumătate cei trei mari bărbați de stat, și-au făcut apariția laolaltă în Consiliul Suprem.

Într'un lung expozeu al chestiunii Sileziene d. Briand a arătat dreptatea pretenziunilor poloneze și a accentuat că aliații au datoriat să ajute cu toate mijloacele tinărul stat polonez, pentru că Polonia trebuie să trăiască, ca și o garanță a păcii în Orient și pentru sacrificiile aduse pentru pacea Europei în ultimii ani, are drepturi ca să trăiască bine.

Noii trenuri între Oradea-Satmar.

Cluj. — Direcțiunea regională a C. F. R. din Cluj, a instituit cu începere de Joi, între Oradea și Satu-Mare, două noi trenuri de persoane.

Jugoslavia continuă evacuarea teritoriilor maghiare.

Belgrad. — Ziarele anunță că evacuarea de către armată jugoslavă a teritoriilor maghiare continuă în ordine. Județul Tolna va fi complet evacuat înainte de sfârșitul lunii corente.

Catastrofa din Rusia.

Moscova. Guvernul sovietelor a concentrat la Moscova alte două divizii de infanterie și mai multe regimente de cavalerie, pentru a apăra capitala contra năvălitorilor înfometate din provincie.

Peste două milioane de țărani și locuitori din orașele de provincie, sunt în drum spre Moscova.

Varșovia. Trupele destinate pentru paza frontierei din spre Rusia, au fost întărite de guvernul polon, de oarece se semnaleză, că mai multe sute de mii de caravane, din regiunile înfometate ale Rusiei sovietice, și cari sunt contaminate de ciumă (pestis), sunt în drum spre Polonia.

Odesa. Drumul caravelor alcătuite din populația guberniilor înfometate, este presărat cu morminte.

Numărul morților de foame și de hoale epidemice este îngrozitor. Spaima populației este așa de mare, încât nu mai cutează să se apropie de cadavrele celor căzuți pe drumuri, ci le lasă neîngropate la marginea drumurilor.

Lafayette. Din Helsingfors se confirmă știrile, că în întreagă Rusia centrală a izbucnit ciuma (pestis), care seceră zilnic zeci de mii de victime.

Paris. Supușii americani din Rusia, părăsesc în massă Rusia. Guvernul american a fost avizat, că Luni vor sosi la Riga convoiurile americanilor, de unde urmează a se repatria în Statele-Unite.

Paris. Luni vor sosi la Riga vapoarele americane, trimise pentru a lua supușii americani, cari părăsesc Rusia. Cu această ocaziune va sosi acolo și misiunea americană, însărcinată a trata cu reprezentanții sovietelor asupra cantității de alimente și medicamente, de cari Rusia are nevoie pentru a lua lupta contra foametei și epidemiilor.

Londra. Comisia engleză însărcinată a trata cu guvernul sovietelor asupra condițiilor între care Anglia este gata a acorda ajutorul său Rusiei, a sosit eri la Moscova, și a luat contact cu guvernul bolșevic.

Moscova. În jurul Moscovei armata roșie a început săparea de tranșee, apărută cu sârme ghimpate, sunt temeri, că odată cu imensele mulțimi de oameni, cari se apropie din guberniile marginase, de Moscova sosește și o armată puternică contrarevoluționară deghezată.

Helsingfors. — Țăranii ruși, cari își părăsesc vetrele pentru a scăpa de foamete și de epidemii, dau foc satelor și orașelor. Drumul acestor masse vagabonde seamănă cu retragerea unei armate dușmane, care pradă și incendiază totul.

Odesa. — Mișcarea contrarevoluționară s'a întins din Caucaz până în regiunile casăcești din Don.

Zilele guvernului sovietelor sunt numărate.

Kronstadt. — Marinarii de pe mai multe vapoare de război rusești, aflătoare în largul mării baltice s'au răscolat și au arborat steagul național rusesc.

Frânturi de vorbe.

Bubi apără minoritățile.

— Domnilor, ne spuse Bubi, solemn, vă rog să nu uitați că pe lângă că sunt gânditor și filosof mai sunt și om politic ori de câte ori se prezintă ocazia și că singura mea dorință, este să pot să ajung deputat. În opoziție pentru a putea să-mi spun și eu cuvântul contra guvernului, ca d. Mihalache, chiar în cazul când nu ar fi bine fixat asupra discuțiilor în curs. În calitatea mea de om politic deci, vă aduc la cunoștință, că minoritățile, scumpele mele minorități, prin asociația înființată la Cluj, au adresat guvernului un memoriu în care arată că sunt dispuse să participe la viața publică.

Cinstiți și optimiști, cum sunteți, dragi arădani, că refuzați să dați cuvântului „viață politică”, un sens rău sau micșorat.

A lua parte la o viață publică, vorbind de minorități, înseamnă pentru mine, ca și pentru d-tră, ca să facem cu toți bal la un loc; să cântăm și să bem împreună și în mod public; să schimbăm păreri sportive, să jucăm împreună foot-ball, chiar cu rizicul de a ne rupe picioarele, așa cum s'a întâmplat mai deunăzi și să ne lovim pe stradă unii pe alții, cu adevărată furie, din dragoste, pentru a nu complica problema de a circula pe străzi.

Afară de această participare la viața publică singura însemnată pentru mine, minoritățile mai cer ceva în apelul lor, dar lucruri de foarte mică importanță.

Astfel ni se cere, între alte fleacuri, să dăm drumul pușcăriașilor, să punem în libertate pe toți deținuții politici maghiari și pe toți ungurii dovediți că au complotat și pregătit atentate în contra statului. Asemenea nimicuri și asemenea pretenții rușinoase prin excesul lor de modestie, nu vor strica nici o dată armonia dintre minorități și dintre noi. Mai mult, chiar de cât atâtea am dori niște minorități mai îndrăznețe și mai curajoase, cari să ceară lucruri considerate cel puțin cu greu de realizat.

Astfel nu am auzit pe nimeni din minoritate să ceară până acum să se introducă școlile de stat limba maghiară, sau să se facă lui Horthy, la Cluj o catedră de la înălțimea căreia să se propovăduiască bolșevismul, sau în fine să se dea voe celor 30 de mii de soldați unguri să vie să facă o vizită prin ținuturile desrobite.

Nu am auzit pe nimeni să ceară așa ceva astfel în cât după mine apelul asociației maghiare, este onest și împăciuitoare, diplomatic și cavaleresc, plin de să-i zicem.. de logic și bun simț și mai ales debordant de buna intenție a se ajunge la o fericită concurență cu naționalitățile.

Ascultați-mă pe mine, fostul regim maghiar a expirat din cauza liberalismului său, înăbușit de spiritul de echitate ce ține vijelios de prețutendenți, asociația maghiară va muri de modestie, dacă nu se va grăbi să ceară ceva imposibil de realizat.

(Bubi își scoase haina apoi zise:)

— Și acum d-lor să mergem cu toți să facem bal cu minoritățile și să mâncăm cârnați de debrețin, presărați cu paprică și praf de pușcă.

d'Arragon.

Un nebun voește să omoare pe Briand.

Paris. — Eri s'a prezentat la ministerul de externe un domn foarte bine îmbrăcat și care întreba nervos după d. Briand.

Când a aflat că d. Briand se află la cameră, a părăsit departamentul externelor, amenințând că cere să se întâlnească cu d. Briand și are să-l împuște.

Poliția a deținut pe acest individ iar medicii au constatat că se află într'o stare gravă de alienație mintală.

Bolnavul a fost transportat la spital.

(Ag. Damian)

Ședința consiliului administrativ al orașului Arad.

Consiliul administrativ al orașului Arad a ținut Mercuri după masă la orele 6, ședință ordinară pentru luna Iulie.

D. prefect Radu Pancu, deschizând ședința aduce la cunoștință că a numit, în locul acelora cărora le-a expirat mandatul, ca membri în consiliu pe dnii G. Adam, dr. Cornel Iancu, ing. Ștefan Mateescu Tiberiu Zima, Ferdinand Weissenbürger și dr. Teodor Botiș. D. prefect spune că a făcut aceste numiri având în vedere interesele orașului.

D. dr. I. Borneas, ridică protest împotriva acestor numiri, spunând că în sensul Decretului II. al fostului Consiliu Dirigent, nu cade în atribuțiunile prefectului facerea numirilor, ci acestea trebuie să se facă de ministrul de interne la propunerea prefectului și cere ca protestul să fie luat în procesul verbal al ședinței.

D. prefect arată că dreptul de numire cade în atribuțiunile dsale și asupra acestor atribuțiuni, consiliul nu poate lua în discuție aceste atribuțiuni, admite însă ca protestul lui Borneas să fie luat în procesul verbal al ședinței.

Trecându-se la ordinea de zi a ședinței se citesc rapoartele diferitelor rezorturi pentru luna Iulie.

Primarul orașului d. Robu arată în raportul său, că în orfelinatul orașului au fost plasați în luna Iunie 83 orfani, iar în luna Iulie 85. Incendii mai mici au fost anunțate în luna Iunie un caz, iar în luna Iulie 2 cazuri.

D. dr. Popovici citește raportul despre situația sanitară a populației în luna Iulie, iar d. director financiar raportul despre încasările de de impozite, pe cari le-am publicat în numărul nostru de ieri.

D. Iosif Moldovan, revizorul școlar, aduce la cunoștință consiliului că cu data de 1 Iulie școlile comunale ale Aradului au trecut în administrarea statului, învățătorii dela aceste școli au fost toți încadrați în clasele de salarizare a învățătorilor de stat.

În legătură cu trecerea școlilor comunale în administrația statului, revizorul școlar a cerut secretariatului general de instrucție din Cluj autorizația pentru constituirea unui nou sfat școlar, conform dispozițiilor legii.

D. revizor mai aduce la cunoștință Consiliului că în sefșul dispoziției secretarului general din Cluj, au fost trimiși la cursurile de limba română organizate pe timpul de vară, de către ministerul instrucției, în 12 orașe din vechiul regat — toți învățătorii, cari nu posed limba statului în măsura cerută.

O foarte mică parte din acești învățători, dintre cei căsătoriți, dispensându-i ministerul de instrucție pe aceștia dela cursuri, s'au înapoiat fără a asculta cursurile. Majoritatea însă, a ascultat cursurile și din scrisori trimise de învățătorii dela cursuri reiesă că în toate orașele au avut o primire foarte călduroasă și prevenitoare și că au fost încântați de instituțiile culturale din teritoriul vechiului regat, pe cari au avut ocazia a le vedea.

D. revizor invită în urmă pe membrii consiliului a vizita expoziția lucrărilor de mână organizată de învățătorii cursului manual, ce s'a ținut în vara aceasta la școala de arte și meserii din localitate, pentru perfecționarea cunoștințelor pedagogice a învățătorilor.

În legătură cu raportul revizorului școlar, d. Borneas cere lămuriri referitor la învățământul din școlile primare. D. Borneas spune că asistând la examenul de fine de an al școlii primare din strada Ciocârliei, a constatat spre uimirea sa, că în aceasta școală nu s'a predat limba statului.

D. revizor școlar arată că în baza dispozițiilor în vigoare, luate încă de fostul Consiliu Dirigent, predarea limbii statului în școlile primare nu e obligatorie.

Urmează o discuție mai lungă în jurul acestei chestiuni, în urma căreia consiliul administrativ decide ca să se facă o adresă către ministerul de instrucție în sensul ca predarea limbii statului să se declare ca obligatorie în toate școlile primare de stat, cu cel puțin două ore pe săptămână.

Consiliul a luat această decizie având în vedere că e în interesul însuș a elevilor, ca să învețe limba statului, de care vor avea mai târziu nevoie.

D. Popovici medic-veterinar, arată situația medico-veterinară din teritoriul orașului Arad în luna Iulie.

Conform raportului d-sale în abatorul orașului s'au tăiat în luna Iulie 406 vite mari, 1108 viței, 1 bivoli, 63 oi, 4 miei, 1515 porci, 21 cai.

S'a confiscat o vacă bolnavă de septiciemie, un vițel cu pyemie, 15 porci cu pestă porciană, un porc cu mazere și 3 porci cu tuberculoză.

Bilete de vite s'au eliberat 1157 iar transcrieri s'au înregistrat 4670.

În gara Aradului au fost învagonate 151 vite cornute pentru Viena, 994 purcei pentru București, pentru alte regiuni în țară: 24 cai, 123 vite cornute și 1053 porci.

D. medic-veterinar aduce la cunoștință consiliului că în apropierea târgului de vite există o fabrică de săpun. Locuitorii din apropierea acestei fabrici i s'au plâns pentru faptul că dela fabrică se răspândește un miros insuportabil de cadavre animale. D. Popovici cere ca să se ia măsurile cuvenite.

Consiliul însărcinează pe șefmedicul orașului a lua împreună cu poliția măsurile, ce se vor arăta necesare din punct de vedere al igienei.

Se mai citesc rapoartele procuraturii, sedrii orfanale. Din acest din urmă raport reiesă că în luna Iulie au fost în oraș 6998 minori, iar 621 indivizi sub curatelă; orfani de război 299.

Înainte de a se trece la raportul primarului despre actele înțrate, d. prefect Radu Pancu, că ducându-se în suburbiul Gai, a constatat că șoselele au fost lăsate în cea mai mare neglijență, așa că mai toate sunt într'o așa stare de ruinare, încât comunicația, în caz de ploaie e imposibilă.

Propune ca consiliul să autorizeze primăria a căuta modalitatea pentru acoperirea cheltuielilor ce ar reclama repararea și nivelarea șoselelor din Gai.

Consiliul aprobă cu unanimitate propunerea dlui prefect, constituind repararea șoselelor și un act de dreptate față de populația acelui suburbii neglijat de fostul regim maghiar.

Consiliul a delegat apoi membri în diferitele subcomisii, în locurile devenite vacante în urma încetării de a mai fi membri ai comisiei, a dnilor dr. Virgil Bogdan și dr. M. Tisch.

În subcomisia disciplinară a fost delegat d. dr. Teodor Botiș, în delegația de apel a afacerilor orfanale d. George Adam; în subcomisia de dare d. Ștefan Mateescu, în subcomisia de control a penitenciarelor dr. Cucu și dr. Cornel Iancu, în subcomisia pentru propunerea punerii condițională pe picior liber a prizonierilor dnii dr. Teodor Botiș și dr. Cucu.

Destituirea funcționarilor comuniști din Jugoslavia.

Belgrad. — Ministrul de interne a lansat către toate autoritățile orășenești și județene din Jugoslavia un ordin circular, prin care se avertizează ca toți acei funcționari de stat sau urbani, cari au făcut parte din partidul comunist sau au manifestat simpatii pentru acest partid să fie scoși din funcțiile publice ce ocupă.

Înființarea caselor de amonet ale Statului în Ardeal.

București. — Guvernul a hotărât cu legea din vechiul regat al României, relativ la funcționarea caselor Statului de amonet, să fie extinsă, și asupra Ardealului.

Probirea la export a fânului și paelor.

București. Ministerul domeniilor a prezentat consiliului de miniștri un proiect de lege pentru probirea exportului fânului și a paelor, pentru a nu periclita interesele viticultorilor.

(Ag. Damian.)

Repararea drumurilor șoselelor din Ardeal.

București. — În ultimul consiliu de miniștri s'a aprobat proiectul pentru repararea drumurilor și șoselelor din Ardeal și a deschis pentru aceste lucrări un credit extraordinar de șapte milioane 729 mii lei.

Oficiile edile din Ardeal au fost avizate să înceapă de mâine lucrările de restaurare.

Marele incendiu din Deva.

Deva — Marele incendiu, care a distrus complet zece case mari din centrul orașului, a fost localizat cu concursul armatei de pompieri din Deva și împrejurime. Ancheta nu a stabilit încă toate cauzele incendiului.

Protestul partidului socialist sârbesc.

Belgrad — O delegație a partidului social democrat jugoslav s'a prezentat ieri la d. Pașici și s'a plâns, că autoritățile polițienesti și cele militare, sub pretext că anchetează în cauza deputaților și complotiștilor sârbi, maltratează și deține o seamă de oameni nenumărați membri ai partidului socialist.

Teatrul APOLLO.

În 12 și 13 August
Vineri și Sâmbătă
Spectacol grandios

Copila Mării

Dramă de mărinar
În 6 acte.

Teatrul URANIA.

În 12 și 13 August
Vineri și Sâmbătă

Pauză.

Red. responsabil: **Laurențiu Luca.**

CINEMATOGRAFE.

Copila Mării în 11, 12 și 13 în „Apollo”, dramă în 6 acte. Cea mai zburciună viață o mare mărinară. Luptă continuă cu toate elementele naturii și cea mai romantică viață tot odată. Mărinarii sunt cei mai curajoși și cei mai voioși oameni. Năcazuri și veselie totodată, și nu renunță în veci la frumusețile și plăcerile vieții, toate tragediile pe mare sunt un nou izvor de speranță pentru dânșii. În cadrele aceste se desfășoară piesa aceasta, care oferă spectatorilor o deosebită plăcere, cari n'au văzut și nu cunosc încă marea.

O nouă societate de asigurare în Arad.

Societatea de asigurări a agricultorilor s. p. a ținut alaltăieri dimineața - la orele 11 adunarea de constituire. Adunarea a fost prezidată de d. dr. Ioan Suciu, fost ministru.

Președinte al societății a fost ales d. dr. Teodor Mihali, președintele comisiei de Unificare.

Membrii în direcțiune: dnii dr. Petru Groza, ministru Ardealului, dr. Emil Montia, consilier ministerial (București), dr. Silviu Pascuțiu, notar public (Arad), Ioan Kintzig, Eugen Hirsch fabricant de spirt, Bela Leolkes, Iosif Vásárhelyi, dr. Alfréd Friedl, Carol Novotny președintele Băncii Naționale a Șvabilor, dr. Iosif Popa deputat (Dej).

Societatea s'a constituit cu un capital social de 4 milioane lei, preluând întreagă organizația și toate afacerile Asociației de asigurare a agricultorilor.

Președinte al comitetului de cenzurare a fost ales d. dr. Vasile Avramescu, iar vicepreședinte d. Elemer Gyárfás (Diciosânmartin.)

Sediul societății e în mod provizor orașul Arad.

Adunarea aceasta de constituire are o mare importanță întrucât în sensul unei ordonanțe mai recentă a guvernului cu începere dela 27 August activitatea societăților de asigurare germane, ungare și austriace pe teritoriul României vor fi supuse restricțiilor, și cari restricțiuni se vor aplica societăților noi înființate.

Activitatea noii societăți de asigurare în timp ce un mare interes. (X.)

INȘTIINȚARE! Aduc la cunoștință On. Public, cunoscuților și prietenilor mei că am luat cu, începere de azi, conducerea **OSPETĂRIEI BOGDAN** :: din Strada Eminescu Nr. 26. ::

Serviciu prompt, vinuri de podgorie, bere Casino de Timișoara și cele mai gustoase mâncări de casă zilnic. Rog binevoitorul sprijin **EDUARD HEROLD.** ::

Antistia comunală a circumscripției I.

11520/1921.

Publicațiune.

Conform ordinului Cercul de Recrutare cu No. 2104/1921 să provoacă toți invalizii orfânii, văduvele și părinții de război la cari Biroul de Penziuni al Comandamentului VII. Teritorial le-a eliberat certificate de înleznire de trai și acei cari până în prezent nu a primit nici un fel de penzie sau ajutor pentru înscrierea lor la penziune, să se prezinte la Secția Militară sub orele oficioase (9—12) dela 1 August până la 15 August a. c.

Arad, la 30 Iulie 1921.

Pocioian, m. p.
șeful circ. I.

În atențiunea cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile **WIEGENFELD**, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40. M2

Antistia comunală a circumscripției I.

Nr. 9567/1921.

Publicațiune.

Obligăm posesorii de case și intravilan, ca să ude pavajul de asfalt dinaintea caselor și intravilanilor zilnic dimineața între orele 6—7, și după masă între orele 1—2 și 8—9, din contra vor fi amendați conform regulamentului în vigoare.

Arad, la 30 Iulie 1921.

Pociolanu, m. p.
șeful circ. I.

„Restaurantul Teatrului”

BULEVARDUL REGINA MARIA Nr. 11.

Cel mai plăcut local de distracție. Bucătărie și vinuri excelente. Bere de Timișoara. ::

Cea mai bună orchestră de țigani.

Publicați în „GAZETA ARADULUI.”**În atențiunea dlor medici!**

În 12 August voi pleca în străinătate pentru a face cumpărări de instrumente medicale, dentifice și cu aceasta ocazie primesc :: comisioane pentru diferite cumpărări. ::

Arpad Gáspár mecanic, Arad, Str. Horia Nr. 1. :: Telefon 315.

C. F. R. Direcțiunea regională Arad.

No. 11083—1921.

Publicațiune de concurs.

Dir. Reg. C. F. R. din Arad, pe anul 1921 pentru expedierea hainelor de lipsă pe seama personalului de tracțiune se escrie concurs public. *Lipsele aproximative:*

300 părechi cl. XIV, poziția 2, cisme de piele,

300 părechi cl. XIV, poziția 2, cisme de filț.

310 bucăți cl. XIV, poziția 14, mantă de postav pentru fochisti,

285 bucăți cl. XIV, poziția 16, mantă de blănuri cu lână de oaie,

20 bucăți cl. XIV, poziția 23, paletu pentru servitori,

75 bucăți cl. XIV, poziția 26, pantaloni de pânză pentru imp. inf.,

20 bucăți cl. XIV, poziția 27, pantaloni de pânză pentru serv.,

75 bucăți cl. XIV, poziția 30, pantaloni de postav pentru imp. inf.,

330 bucăți cl. XIV, poziția 30, pantaloni de postav pentru servitori,

75 bucăți cl. XIV, poziția 36, cravat,

20 bucăți cl. XIV, poziția 41, suba (lungă),

75 bucăți cl. XIV, poziția 43, chipiu de vară pentru imp. inf.,

20 bucăți cl. XIV, poziția 45, chipiu de vară pentru servitori,

285 bucăți cl. XIV, poziția 46, chipiu de iarnă pentru imp. inf.,

330 bucăți cl. XIV, poziția 47, chipiu de iarnă pentru servitori,

75 bucăți cl. XIV, poziția 55, vestă de postav pentru imp. inf.,

20 bucăți cl. XIV, poziția 57, vestă de postav pentru servitori,

20 bucăți cl. XIV, poziția 58, vestă de pânză.

120 rânduri cl. XIV, poziție 25/53, haine albastre pentru muncitori (pantaloni și vestă).

Publicațiune de concurs particular și blanchetele pentru folosire pentru facerea ofertelor se pot inspecta la toate Direcțiunile C. F. R. și acele la dorința Dir. Reg. Arad, într-un exemplar trimise.

Toate condițiunile generale sub No. 300001/1913 și condițiunile speciale sub No. 46590/906 referitoare la expediere se pot inspecta la Dir. Reg.

Toate ofertele trebuie înaintate mai târziu până în ziua de **30 August la orele 12**, Arad, Piața Stefan cel Mare Nr. 2., etagiul I., ușa 15 și cauția mai târziu în ziua precedentă, adică în **29 August 1921, ore 12** trebuie depusă la cassieria colectivă a Dir. Reg. subsemnată.

Arad, la 9 August 1921.

Mihailoviciu, m. p.
director regional.

AVIZ! Aduc la cunoștința On. public că preluând ospătăria dela baia „Neptun“ pun la dispoziție On. clienți prânz și seara mâncări reci și calde. Bere recită în gheața, precum și alte beuturi sunt la dispoziția publicului. Cu stimă VICTOR MUNTEAN.

„Cafeneaua Orașului“

Locul de întâlnire a comercianților, mâncări reci și beuturi de calitate primă. :: Muzică zilnic.

Rog sprijinul Onoratului public

Francisc Schuch.

Inspectoratul Regional de Poduri și Șosele Arad.

Nr. 157—1921.

Concurs.

Pentru ocuparea postului ca funcționar de birou (registrator) la Serviciul de Poduri și Șosele Arad se scrie concurs cu următoarele condițiuni:

1. La acest post pot participa cetățeni români, domni sau dame, cari posed perfect limba statului în vorba și scris;

2. petițiunile scrise de concurenți și provăzute cu documentele prescise în § 28, a normelor de salarizare stabilite de Consiliul Dirigent sunt a se înainta până la 15 August a. c. Inspectoratului Regional de Poduri și Șosele Arad, (Bulev. General Dragalina Nr. 6.) unde se pot primi informațiuni în orele oficiale.

Arad, la 1 August 1921.

Inspectoratul regional.

Cafeneaua

„Cornul Vânătorului“

modern instalată, vechiul loc de întâlnire al intelectualilor români din Arad și județ; beuturi răcoritoare, aperitive, grădina umbroasă. Roagă binevoitorul sprijin: „CORNUL VÂNĂTORULUI.“

Imprumuturi

acord mai ieftin posibil imediat.

Mijlocesc vânzări și cumpărări de case.

ALEXANDRUHERZOG, Comisionar de bancă

birou: strada 1 Bratianu Nr. 15.

RAPIȚĂ din Banat, rapiță de urlău și rapiță selbatică, precum și totfelul de alte sămânțe uleioase cumpără

Industria de Ulei S. P. A.

în Arad, Bulev. Regele Ferdinand Nr. 22. :: Telefon 135. :: Adresa telegramelor: Industria de Ulei. :: Cerem oferte cu mostre. ::

Hotel și restaurant Panonia

Cel mai plăcut local de distracție. :: Bucătărie și vinuri excelente. ::

:: In hotel chilii curate. ::

Vopseli, firnisuri, lacuri, vopseli de bronz, cea mai bună calitate pentru prețuri avantajoase de vânzare în engro și în detalii la depozitul

Antoni N. Braun :: Arad

Bulevardul Regele Ferdinand 7.

„Victoria“ depozitul acestei fabrici de mobile se află în

Arad, Str. Horia Nr. 1, (palatul Neuman).

Se află aci de vânzare în permanență în depozit, mobile de calitate întâia: dormitoare, sufragerii, foteluri, canapea și alte mobile.

Antistia comunală a circumscripției I.

15890/1921.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Atelierul C. F. R. București Calea Grivitei No. 9, are nevoie de următorii meseriași: tâmplari, tapițeri, rotari curelari, cazangi lustruitori de vagoane, dela vârsta de 25 până la 30 ani.

Doritorii care vor să se angajeze la suszisele meserii, se vor prezenta la Antistia Comunală Circ. I-a Arad, cu acte în regulă dela orele 9—12 a. m.

Arad, la 29 Iulie 1921.

Pociolan, m. p.

șeful circ. I.

Prefectura poliției, Biroul populației Arad.

No 4060/1921.

Aviz!

Având în vedere ordinul Ministerului de Interne No. 15279 din 19 Martie a. c. apărut în „Monitorul Oficial“ No. 1 din 1 IV/921. referitor la înființarea Biroului Populației în comune urbane și rurale, pentru conformare ținem a comunica Onoratului public următoarele:

Conform Art. 13 din Capitolul II, al legii referitoare la înființarea biroului, sunt obligați a face declarații de înscriere la biroul populației:

a) Toți locuitorii fără deosebire de naționalitate, cari se găsesc în acest oraș cu domiciliu sau reședința obisnuită în țară până la data publicării acestui ordin apărut în „Monitorul Oficial“.

b) Toți acei locuitori din Arad, cari după data publicării în „Monitorul Oficial“ și până la data publicării prezente și-au câștigat dreptul de stabilire în acest oraș, având domiciliu sau reședința obisnuită aci.

Se pune în vedere tuturor cari au să facă declarația că pentru datele scrise în Buletinele de înscriere sunt chiar personal responsabili, și în cât se va cere justificarea acestor date prin Dnii Șefi ai birourilor de populație dela Circumscripții cei interesați vor fi obligați a înainta următoarele documente: Extras de botez, Certificat de competență, Adeverință eliberate de comisiunile de recrutare sau recensământ, brevet de meserie sau document carnes de ocupațiune.

Iar cei supusi străini sosiți în țară cu pașaporte și cari au asupra lor Bilete de liberă petrecere, prolongate peste termen, aceasta prin „Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale“ sunt obligați înainta dovadă despre aceasta.

Dispozițiunile susmenționate nu ating obligațiunile acelor străini cari au asupra lor Bilete de liberă petrecere, eliberate de întâiul for, adică „Biroul Control al Străinilor“ pe lângă Prefectura Poliției Arad, cari străini conform legii în vigoare în termen de 12 oare sunt obligați a prezenta la „Biroul Control Străin“ Arad.

Toți acei cari au reședința la Hotele, sinuarea lor se va face ca până în prezent Biroul Hotelurilor, pe lângă Biroul Populației Prefecturii de Poliție Arad. Declarația de înscriere în Buletine în fiecare familie se va face capul familiei.

Tutorii și curatorii sunt obligați a face înscrierea pentru eei minori, interziși sau puși sub consiliu judiciar.

Stăpânii, pentru servitorii lor și patronii pentru lucrători, sunt obligați a cere aceasta înscriere dacă servitorii sau lucrătorii trăiesc la loc cu dânsii. Pentru datele declarate, pentru acești din urmă, și făcute de tutori, curatori stăpâni sau patroni sunt personal responsabili și la cerere sunt obligați înainta și documentele de justificare asemenea ca cele susmenționate.

Declarația de înscriere pentru funcționarii statului, al județului și al orașului se va face prin șeful administrației respective. Birourile Populației vor depune în acest scop la locurile competente formularele necesare și cerute de șefii administrațiilor respective în număr corespunzător după numărul funcționarilor ce au pentru aceasta cerere termenul până la 29 Iulie a. c. inclusive, și transportate la locul cerut personalul de serviciu al oficiilor respective.

După terminarea lucrărilor de conscriere toate schimbările de domiciliu se vor face cu 15 zile înainte, la Biroul de Populație resp. circumscripție, unde vor primi dovadă de înscriere despre însinuarea schimbării al locuinței. Iar atunci când respectivul își schimbă reședința dintr-o comună în alta comună, în acest caz declarația o va face cu trei zile înainte de plecare, primind și în acest caz un Certificat pentru însinuarea plecării din acest oraș. Cu certificatul eliberat se va prezenta respectivul la Biroul Populației în comuna unde se stabilește această prezentare trebuie făcută în termen de 3 zile dela plecare din oraș în alta comună sau din altă comună în orașul Arad.

La închirierea unei case întregă, stăpânul se va prezenta la Biroul Populației cu 3 zile înainte, declarând numele chiriașului, iar în caz când numai una parte din casă s'a arendat așa în termen de trei zile înainte se face însinuarea, primind în ambele cazuri dovadă de însinuare.

Toate mutațiile de nașteri, de adopții, de căsătorii, de moarte, de divorț se vor face de birourile populației din baza rapoartelor emise de oficiul stării civile.

După facerea declarațiilor de înscriere, birourile de populație vor elibera la cerere gratuit Buletine de înscriere „Model No. 1“ cari vor servi pe totdeauna ca Bilete de Identitate. La caz de pierderea acestora se vor elibera copii contra unui Leu primind chitanță despre aceasta.

Toate însinuările pentru mutații se vor face gratuit.

Informațiuni se dau contra sumei de bani primind particularul despre aceasta chitanță.

Având în vedere Art. 77. din Capitolul II al legii referitoare toți acei cari nu se vor conforma dispozițiilor cuprinse mai sus referitoare la înscrieri mutații anunțuri etc. vor fi trimisi judecată și amendați cu suma dela 500—1000 Lei definitivă și executorie, cu aplicarea art. din codul penal și fără aplicarea art. 60, de acelaș cod.

Amenda se va urmări și încasa prin lege de urmărire.

Inceperea conscrierii suferind câteva amenare din cauze tehnice, data începerii va publica la timp.

Până la terminarea conscrierii și al altor rilor relativ la înființarea biroului populației, letele de identitate și foile de însinuare vechi sunt valabile, când revocarea acelor vigoare se va comunica.

Arad, la 26 Iulie 1921.

(ss) Ovidiu Gritta, prefectul poliției.

(ss) Miscuția, șeful biroului populației și contr. străinilor.